

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 26. marts 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2008-7701-0012
Dok.: BBO41056

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende forslag til lov om ændring af navneloven (Adgang til at tage en afdød ægtefælles mellem- og efternavn m.v.) (L 107), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. februar 2009.

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af navneloven (Adgang til at tage en afdød ægtefælles mellem- og efternavn m.v.) (L 107):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 18/2-09 fra Solveig Lerche, Farum, jf. L 107 – bilag 3.”

Svar:

1. Solveig Lerche har i sin henvendelse til Folketingets Retsudvalg kommenteret den med lovforslaget foreslåede udvidelse af den personkreds, som har adgang til at tage et fornavn, der betegner det modsatte køn.

Det anføres i henvendelsen bl.a., at der i dag eksisterer ca. 350 kønsneutrale navne, og at den enkelte selv bør kunne bestemme sit fornavn. Endvidere rejses der spørgsmål ved, om Sexologisk Klinik fortsat skal inddrages i sager, hvor en person ønsker at tage et fornavn, der betegner det modsatte køn.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at udgangspunktet i navneloven er, at et fornavn ikke må betegne det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet, jf. navnelovens § 13, stk. 2. Justitsministeren kan dog efter bestemmelsen fastsætte regler, der for transseksuelle personer gør undtagelse fra dette krav.

Det fremgår af afsnit 4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at Justitsministeriet på baggrund af erfaringerne med den nuværende mulighed for at gøre undtagelse fra kravet om, at et fornavn ikke må betegne det modsatte køn, finder, at der bør ske en vis udvidelse af anvendelsesområdet for hjemmelsbestemmelsen i lovens § 13, stk. 2. Det foreslås således, at også personer, der ganske kan ligestilles med transseksuelle, men som af Sexologisk Klinik dog ikke kan erklæres for egentlige transseksuelle, skal kunne få et fornavn, der betegner det modsatte køn.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, har Sexologisk Klinik givet udtryk for den opfattelse, at muligheden for et navneskifte vil betyde en forbedret livskvalitet for den nævnte persongruppe, der som omtalt ikke kan opnå en betegnelse som egentlig transseksuel.

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at kravet om, at et fornavn skal betegne en persons køn, er et centralt træk inden for dansk og international

navneret. Dette indebærer også en række kommunikationsmæssige fordele i den praktiske navnebrug. Kønsspecifikke fornavne er således en enkel måde, hvorpå det kan fastslås, om en person er af han- eller hunkøn. Navnelovsudvalget har på den baggrund i betænkning nr. 1446/2004 anbefalet, at den gældende retstilstand opretholdes, således at et fornavn ikke må betegne det modsatte køn.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at anvendelsesområdet for bemyndigelsesbestemmelsen i navnelovens § 13, stk. 2, bør udvides, således at personer, der ganske kan ligestilles med transsekuelle, kan få et fornavn, der betegner det modsatte køn. Derimod er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for at stille forslag om en fuldstændig liberalisering i adgangen til at vælge fornavn, således at enhver frit kan tage det fornavn, som vedkommende ønsker.

Det kan tilføjes, at antallet af kønsneutrale navne, som frit kan tages af enhver, kun udgør en meget lille del af de ca. 19.000 godkendte fornavne, der er i Danmark. Antallet af kønsneutrale fornavne er derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke i sig selv et tungtvejende argument for, at udgangspunktet i navneloven om, at et navn skal betegne en persons køn, ikke bør opretholdes.

3. Som det fremgår af afsnit 4.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, er det hensigten, at den administrative procedure for navneændring for personer, der ganske kan ligestilles med transsekuelle, skal tilrettelægges således, at proceduren kommer til at svare til den procedure, der anvendes i dag i forhold til de egentlige transsekuelle.

Sexologisk Klinik vil dermed også i disse tilfælde skulle afgive en erklæring om, at vedkommende ganske kan ligestilles med en transseksuel, idet han eller hun lever som det modsatte køn og har gjort dette gennem længere tid, ligesom det skal være en betingelse, at en navneændring vil kunne forbedre den pågældendes livskvalitet væsentligt.

Siden 2002 har ordningen været tilrettelagt således, at Sexologisk Klinik skal inddrages i sager, hvor der søges om et fornavn, der betegner det modsatte køn. Sexologisk Klinik afgiver således som sagkyndig instans på området en erklæring om, hvorvidt en person er transseksuel.

Justitsministeriet har ved udformningen af lovforslaget fundet det mest hensigtsmæssigt, at Sexologisk Klinik fortsat inddrages som sagkyndig

instans i sager, hvor der søges om et fornavn, der betegner det modsatte køn, frem for eksempelvis en praktiserende læge, der ikke i samme omfang beskæftiger sig med disse forhold.